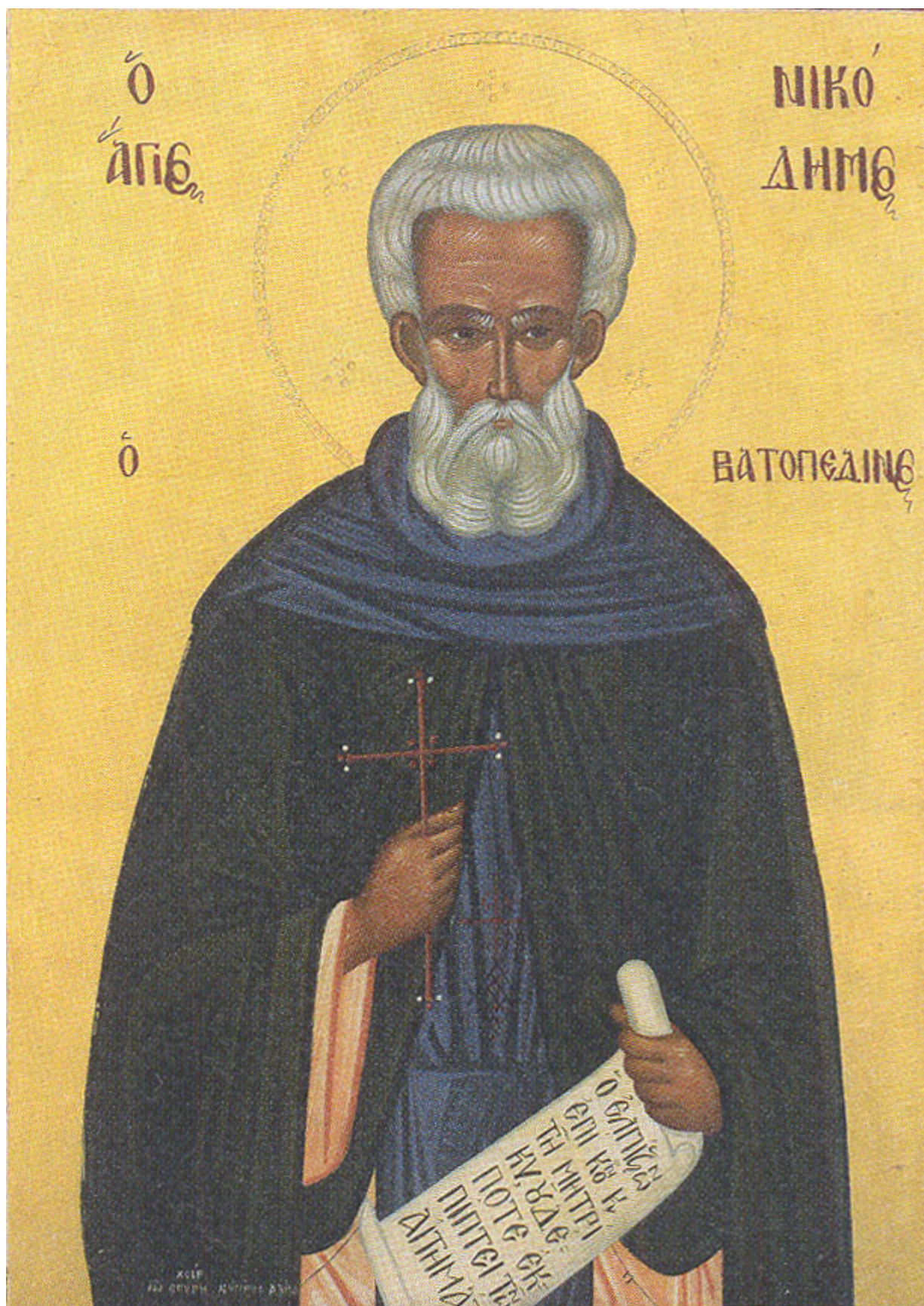

Όσιος Νικόδημος ο Βατοπεδινός

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Βιογραφία

Ο Όσιος Νικόδημος, κατά κόσμο Νικηφόρος, ασκήτευε σε κελλί κοντά στη μονή Βατοπαιδίου στις αρχές του 14ου μ.Χ. αιώνα. Προήρχετο από το όρος του Αυξεντίου, που βρισκόταν κοντά στη Χαλκηδόνα της Μικράς Ασίας και αποτελούσε περίφημο μοναστικό κέντρο από τον 5ο μ.Χ. αιώνα. Λόγω επιδρομών των Τούρκων ήλθε στο Άγιον Όρος και εγκαταστάθηκε πλησίον της μονής Βατοπαιδίου. Εκεί τον βρήκε ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς ασκούμενο και λόγω της μεγάλης του αρετής θέλησε να του υποταχθεί. Πληροφορίες σχετικές μας δίνει ο Άγιος Φιλόθεος ο Κόκκινος στην εξάισια βιογραφία του: Ο άγιος Γρηγόριος «παρά τη του Βατοπεδίου γενόμενος λαύρα Νικοδήμω φοιτά τω γενναίω, ανδρί θαυμαστώ κατά τε πράξιν και θεωρίαν, ως οι Άθω παροικούντες πλην ολίγων είσασι πάντες, κατά μεν τον Αυξεντίου βουνόν, ος απαντικρύ Βυζαντίου προς ανατολάς εν Χρυσουπόλει πέραν προς τω άκρω κείται της Προποντίδος, πρότερον πάσαν αρετής οδόν ησκηκότι προς άκρον, εν τη του Βατοπεδίου δ' ες ύστερον γενομένω και τους αυτούς της αρετής άθλους μετά της σης σπουδής και της προθυμίας επί πλείστον διηνυκότι, ένθα δη και του θαυμαστού και μακαρίου μακαρίως διά Χριστόν τετύχηκε τέλους. Τούτω τοίνυν καλώς ο καλός εκεί Γρηγόριος προσελθών αυτού πού σκηνομένω καθ'ήσυχίαν και κείρεται παρ' αυτού και προς υποταγήν εαυτόν τελείαν εκδίδωσιν».

Ευρισκόμενος πλησίον του θεοφόρου αυτού Γέροντος ο Άγιος Γρηγόριος είχε τελεία υπακοή και υποταγή, συνεχή νηστεία και αγρυπνία, ακατάπαυστη προσευχή, θερμή θεοτοκοφιλία, αγιοφάνειες και υψηλές πνευματικές καταστάσεις, στις όποιες τον οδηγούσε και διατηρούσε ο θεωρητικός και διακριτικός όσιος Νικόδημος. Κατά την περίοδο αυτή κατόπιν παρουσίας του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου του υποδείχθηκε να επαναλαμβάνει στην προσευχή του· «Φώτισόν μου το σκότος».

Όλοι οι βιογράφοι του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά αναφέρονται στον Γέροντα του όσιο Νικόδημο και τον ονομάζουν: «γενναίον και θαυμαστόν Μοναχόν κατά πράξιν και θεωρίαν, γνωστόν εις ολόκληρον το Άγιον Όρος διά την αρετήν του». «Πολύ γνωστόν σε όλους τους αγιορείτας. ο Νικόδημος ζούσε ησυχαστικά και ήταν μεγάλος Γέροντας». Πηγή όλων των πληροφοριών είναι ο άγιος Φιλόθεος ο

Κόκκινος.

Κατά τον άγιο Φιλόθεο· «Τρίτος ενιαυτός τω Γρηγορίω μετά την αποταγήν ην και Νικόδημος ο καθηγητής και πατήρ πλήρης ημερών των τε Θεών ομού γεγονώς και των ανθρωπίνων ευκλεώς και μακαρίως όντως εξεδήμει προς Κύριον». Έμεινε λοιπόν ο άγιος Γρηγόριος παρά τον όσιο Νικόδημο επί μία τριετία (1319 - 1322 μ.Χ.).

Η μνήμη του οσίου Νικοδήμου τιμάται στις 11 Ιουλίου. Ακολουθία εποίησε ο υμνογράφος Χαραλάμπης Μπούσιας.

Άπολυτίκιον

Ήχος πλ. α΄. Τόν συνάναρχον Λόγον.

Νικηφόρους άγῶνας κατὰ τοῦ δράκοντος, άσκητικῇ πολιτείᾳ ἐν τοῖς ὁρίοις σοφέ, τῆς Μονῆς Βατοπεδίου πόθῳ ἤγαγες, καὶ ἀρετῶν ὑφηγητής, χρηματίσας πρὸς μονάς, Νικόδημε αἰωνίους, μεταβέβηκας ἱκετεύειν, Χριστὸν ὑπὲρ τῶν σὲ τιμώντων παιδρῶς.

Κοντάκιον

Ήχος πλ. δ΄. Τῇ Ὑπερμάχῳ.

Ὡς εὐσεβείας ὑποφήτην καὶ διδάσκαλον, καὶ θείας γνώσεως ἀσύλητον θησαύρισμα, ἀνυμνοῦμέν σε ἀγλάϊσμα μοναζόντων, ἀλλ΄ ὡς γνώμων ἀκριβέστατος άσκήσεως, καθοδήγησον ἡμᾶς πρὸς βίον ἄληκτον, τοὺς κραυγάζοντας· Χαῖρε Πάτερ Νικόδημε.

Ὁ Οἶκος

Ἄριστος ὑφηγῆτωρ, εὐσεβείας ἐπώφθης, Νικόδημε Ὅσιων παιδρότης, νικηφόρους ἀγῶνας γὰρ σύ, διεξάγων κατὰ τοῦ δεινοῦ ὄφεως, τὸν νοῦν κακῶν ἐκάθηρας, διό σοι ἐκβοῶμεν ταῦτα·

Χαῖρε, λειμῶν διδαγμάτων θεῖος·

χαῖρε, ψυχῶν κλονουμένων τεῖχος·

Χαῖρε, φοιτητῶν σου κανὼν ἀπλανέστατος·

χαῖρε, ἀρετῶν ῥοδεὼν εὐωδέστατος·

Χαῖρε, στόμα θεοκίνητον, κατευφραῖνον μοναστάς·

χαῖρε, ὄμμα γαληνότατον, τὸ οἰκτίρον ἀσκητάς·

Χαῖρε, ὅτι ἐκλάμπεις φωτισμοῦ θεοῦ χάριν·

χαῖρε, ὅτι ἐκλύεις τοῦ δολίου τὴν μῆνιν·

Χαῖρε, ὑλκὰς ἡθῶν τῆς σεμνότητος·

χαῖρε, λαμπὰς ἀρρήτου παιδρότητος·

Χαῖρε, φωτὸς τοῦ ἀκτίστου ὁ μύστης·

χαῖρε, παντὸς εὐσεβοῦς ὁ προστάτης·

Χαῖρε, Πάτερ Νικόδημε.

Ἔτερον Ὁ Οἶκος

Ἦχος πλ. δ΄. Τὴν Σοφίαν καὶ Λόγον.

Δεδεγμένος τῆς χάριτος θεῖον φῶς, καὶ σοφίαν τὴν κρείττω πεπλουτηκώς, διέλαμψας Ὅσιε, ἐν τῷ Ἄθῳ Νικόδημε, καὶ διδασκάλων ὥφθης, φωστὴρ φαινότατος, καταπυρσεύσας πάσας, ἀζύγων τὰς φάλαγγας, γνώσεως ἀκτῖσι, τοῦ φωτὸς τοῦ ἀκτίστου, δι' οὗ καὶ ἡμαύρωσας, τὴν ἀπάτην τοῦ ὄφεως, ἀσκουμένων ακρώρεια, πρέσβευε Χριστῷ τῷ Θεῷ, τῶν πταισμάτων, ἄφεσιν δωρήσασθαι, τοῖς ἐορτάζουσι πόθῳ, τὴν ἀγίαν μνήμην σου.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις μονοτρόπων φῶς τηλαυγές, χαίροις διδασκάλων, θεοπνεύστων ὑπογραμμέ,
χαίροις ὁ κοσμήσας, Μονὴν Βατοπεδίου, ἀγῶσι θεαρέστοις μάκαρ Νικόδημε.

Θεωρία καὶ πράξει νικητῆς ὥφθης,

Κατ' ἐχθροῦ Νικόδημε, τοῦ παμβεβήλου.

Πῶς ἀγέραστον καταλίπω τοῖς λόγοις,

Τὸν Νικόδημον ᾧ γερας νῆψις νόου;

Πῶς ἀγέραστον καταλίπω τοις λόγοις;

Τον Νικόδημον, ὦ γέρας νήψις νόου;

Πηγή: saint.gr